Оскар Уайльд. «Портрет Доріана Грея»

Прекрасне — це сила

моральнoго добра.

Д. Голсуорсі

Я вчився у музичній школі і дотепер люблю слухати класичну музику. Наприклад, етюди Шопена, в яких звучить заклик до боротьби, чується біль, розпач і віра в перемогу. Усе як у житті: боротьба, де кожний хоче бути переможцем. Деякі вдавалися у відчай і відступали, деякі йшли до кінця. А деякі (письменники «чистого мистецтва») стверджували, що життя влаштоване несправедливо і змінити його неможливо, боротьба марна. Але своєю владою творця художник може відвернути людину від порочної дійсності, а вадам суспільства протиставити «чисте мистецтво», не пов’язане з життям. Одним з його теоретиків був англійський письменник Оскар Уайльд, чиє життя — яскравий приклад боротьби зі зльотами і падіннями.

...Закриваю очі, щоб яскравіше уявити собі цю людину...

1895 рік, перон Редингзького вокзалу. Стоїть людина, одягнена в арештантську куртку каторжника. Вона стоїть під холодним дощем, оточена стражею, і плаче вперше в житті. Біля неї улюлюкають хлопчиська, поруч стоїть полісмен. Це Уайльд. А зовсім нещодавно він був законодавцем мод у багатих салонах. Йому наслідували, заздрили, прислухалися до всього, що він казав. Звичайно, адже він — блискучий розповідач, неперевершений творець дотепних афоризмів. Варто було йому з’явитися у вітальні, як відразу навколо нього збиралися люди, притягнуті його славою.

Оскар Уайльд створив свою філософію і своє кредо порятунку людини і суспільства. Письменник стверджував, що тільки мистецтво здатне повести людей із світу непристойності, міщанства. Він розвивав думку, що мистецтво допомагає людям зрозуміти несправедливість і знайти шляхи позбавлення від неї. Правоту своєї філософії Оскар Уайльд намагався довести силою художніх образів. Він створив роман-символ «Портрет Доріана Грея».

Молодий аристократ Доріан Грей — головний герой роману. Природа створила його напрочуд гарним. Але краса зовнішня і внутрішня — різні речі. На жаль, Доріан був гарний лише зовні. А може, він був занадто слабкий духовно, не мав своєї точки зору на життя і з легкістю прийняв девіз життя лорда Генрі — краса і насолода, тобто повний егоїзм. Доріан любить тільки себе і свою красу. Але усі, хто стикується з ним, гинуть. Покінчила із собою Сибілла Вейн, яка так беззавітно любила Доріана. Загинули всі ті, хто не хотів побачити у красі Доріана Грея божество і намагався осудити його вчинки з позицій громадської моралі. Але Грей зневажав моральні закони. Люди думали, що така гарна людина не може бути порочною. Навіть доля зробила йому чудовий подарунок. Трапилося надзвичайне чарівництво. Здійснилося бажання Доріана Грея, і його краса не меркла з роками. І лише тільки на портреті зображувалося усе те, що відбувалося з душею Доріана. Боже, яка вона в нього чорна.

Я себе не вважаю ідеальним. У кожної людини є хиби, і в мене теж. Але Доріан, як він міг так кепсько використовувати свою єдину гідність—красу? Всі вади розпусної натури виразно проступали на портреті. А доля все одно давала йому шанс повернути свій людський образ. Художник Безіл Холлуорд до останньої хвилини намагався навести на розум Доріана і одержав за це ніж у спину. Грей із гнівом звинувачує в усіх своїх нещастях художника; божевілля, яке охопило його, знаходить вихід у вбивстві. Якби він хоч раз глянув у Біблію, та й узагалі, якби він мав свою думку, він би знав, що за всі гріхи буває розплата. Кожний одержує те, чого заслуговує. Доріан заслужив смерть. Як безглуздо! Якби я був красенем, я б дарував красоту людям, роблячи тільки добро.

На початку свого твору я говорив про філософію Уайльда, як він намагався довести, що мистецтво сильніше за життя. Що ж відбулося з Доріаном Греєм? Що його убило — мистецтво? Ні, звісно. Портрет був символом душі Доріана. Він убив себе своїм бездарним життям. Портрет — символ мистецтва, а воно не може бути до життя байдужим. Доріан — егоїст, служить тільки собі, своїй особистості, тим самим убив у собі людину.

Уайльд для мене не тільки автор «Портрета Доріана Грея». Талант його незаперечний. З дитинства пам’ятаю його казки, сповнені доброти і людяності. До речі, казка «Соловей і троянда» написана теж на подібну тему. Якщо хочеш одержати прекрасну троянду — сплати. Ніколи нам не треба забувати, що за кожний необдуманий вчинок потрібно платити. Так що краще сім разів відміряти й один раз відрізати. Нехай зла не буде взагалі, а добро крокує сміливо по планеті.